

Motion till riksdagen

1989/90:Ub31

av förste vice talman Ingegerd Troedsson och Lars

Ahlmark (båda m)

med anledning av prop. 1989/90:90 om forskning

Pressarkivet är landets största klipparkiv för svensk dagspress. Det inrättades år 1950 vid universitetets i Uppsala statsvetenskapliga institution. Arkivet har ett brett och representativt urval av svenska dagstidningar och det har en unik inriktning genom den rika förekomsten av ledarmaterial. Pressarkivet är av stort värde vid studier av svensk politisk debatt – som den speglas i pressen. Enligt universitetets uppfattning har verksamheten vid pressarkivet stor nationalbibliografisk betydelse.

Pressarkivet är ej förbehållet och bör ej förbehållas användare knutna till Uppsala universitet. Arkivet nyttjas för närvarande av forskare och studenter från ett flertal discipliner, främst inom samhällsvetenskapliga, humanistiska och juridiska fakulteter från hela landet. Driften av arkivet har vid sidan av lönebidrag från länsarbetsnämnden, helt bekostats av Uppsala universitet. Av ekonomiska skäl hotas arkivet nu av nedläggning.

År 1987 tillsatte universitetet en arbetsgrupp med uppgift att se över verksamheten vid pressarkivet i syfte att öka tillgängligheten och säkra finansieringen av driften. Arbetsgruppen har funnit att en modernisering med stöd av datateknik är en framkomlig väg. Ett försöksprojekt bekostas av Wallenbergstiftelsen och Kungliga Biblioteket. Syftet är att skapa en referensdatabas, vilken skulle göra materialet vid pressarkivet sökbart via data- och tele nät över hela landet.

Det är av vikt för forskning och utbildning att innehållet i den svenska dagspressen görs lätt tillgängligt för forskare och studenter inom högskolan. Pressarkivet kan svara för den uppgiften. Genom det breda och representativa urval av svenska dagstidningar som där finns och genom den konsekventa ämnesklassificering som tillämpas är pressmaterialet lätt tillgängligt för studier.

I kombination med ett över hela landet tillgängligt databaserat söksystem skulle pressarkivet utgöra ett betydelsefullt komplement till den kontinuerliga mikrofilmningen av svenska dagstidningar. I en enkät till vetenskapliga institutioner i landet om behovet av pressmaterial för vetenskapligt bruk har till arbetsgruppen framförts starka önskemål om bättre sökmöjligheter än dem som hittills har kunnat tillhandahållas.

Uppsala universitet har i sin anslagsframställning inför 1990 års forskningsproposition begärt medel för pressarkivet. Kostnaden för budgetåret

1990/91 beräknas till 1 109 000 kr. Denna summa inbegriper kostnader för ett nationellt tillgängligt referensdatabassystem för ledar- och debattmaterial samt centralt nyhetsmaterial ur 45 svenska dagstidningar.

Mot. 1989/90
Ub31

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att under anslaget E 4 Samhällsvetenskapliga fakulteterna för pressarkivet vid Uppsala universitet för budgetåret 1990/91 anvisa 1 109 000 kr. utöver regeringens förslag.

Stockholm den 16 mars 1990

Ingegerd Troedsson (m)

Lars Ahlmark (m)